

Багато позитивних аспектів українських виборів є важливим кроком, і новий парламент повинен скористатися можливістю для реалізації ключових реформ, – говорять міжнародні спостерігачі

КИЇВ, 27 жовтня 2014 – 26 жовтня позачергові парламентські вибори стали важливим кроком у проведенні демократичних виборів відповідно до міжнародних зобов'язань, і характеризувалися багатьма позитивними аспектами, зокрема, неупередженою та ефективною роботою Центральної виборчої комісії (ЦВК), конкурентними змаганнями, які запропонували виборцям реальний вибір; і загальним дотриманням основних свобод, – такого висновку дійшли міжнародні спостерігачі в оприлюдненій сьогодні попередній заяві. Новий парламент повинен гарантувати, що ключові реформи будуть прийняті, і скарги повинні вирішуватись з огляду на верховенство права і через демократичні інститути, – говорять спостерігачі.

«У цей надзвичайно важливий момент для майбутнього країни українські інституції та виборці відповіли на складні виклики виборів, які загалом відбулися згідно з демократичними зобов'язаннями,» – сказав Кент Харстедт, Спеціальний Координатор, який очолює команду короткострокових спостерігачів місії ОБСЄ. «Ця відповідь та, особливо, прагнення органів влади створити умови для голосування на якомога більшій частині території країни демонструють стійкість, яка допоможе країні подолати внутрішні та зовнішні виклики».

«Рішучій настрій українців на цих виборах відображає серйозність кризи, перед якою стоїть країна. Вони обрали нову Верховну Раду, склад якої буде істотно відрізнитися від попереднього скликання. Таким чином, українці продемонстрували свою готовність діяти задоволення своїх потреб», – сказав Крістофер Чоуп, Голова делегації ПАРЄ. «Верховна Рада сьогодні має прийняти цей новий мандат у тому ж дусі та діяти швидко задля реалізації реформ, які мали бути проведені вже давно. ПАРЄ та Венеціанська комісія готові допомогти у цій невідкладній та важливій роботі.»

У більшості регіонів країни день виборів пройшов спокійно, з невеликою кількістю порушень, і були зафіксовані лише поодинокі інциденти. Процес голосування був добре та належним чином організований, і був позитивно оцінений на 99 відсотках виборчих дільниць, на яких проводилось спостереження, хоча були виявлені деякі процедурні порушення як під час голосування, так і в процесі підрахунку голосів. Завдяки зусиллям виборчих органів у забезпеченні голосування на якомога більшій території на сході країни за надзвичайних обставин, серед яких спрощена процедура дозволу виборцям тимчасово змінити адресу голосування, волевиявлення відбулося в 12 з 21 виборчих округів в Донецькій області, і в 5 з 11 в Луганській області.

«Майже 30 місць у новообраному парламенті залишаться незаповненими, що слугуватиме потужним нагадуванням про те, що незаконні збройні угруповання не дозволили виборцям у деяких частинах країни скористатися правом голосу,» – сказала Доріс Барнетт, Голова делегації Парламентської Асамблеї ОБСЄ. «Такі незаконні дії не ставлять під сумнів легітимність виборів в цілому. Ми очікуємо, що ці місця будуть по можливості швидко заповнені, щоб представники цього регіону могли приєднатися до своїх колег у відкритому діалозі задля блага всіх українців».

Кандидати загалом мали можливість вільно агітувати у конкурентоспроможній та помітній передвиборчій кампанії. Водночас, у загалом мирний період протягом останніх десяти днів проведення агітації було помічене істотне підвищення насилля, зокрема випадки залякування,

погроз і цілеспрямованого знищення агітаційної власності. Спостерігачі відзначили відсутність жодних нетолерантних висловлювань щодо національних меншин під час передвиборної кампанії, незважаючи на поширеність у ній націоналістичної риторики.

«Вибори чітко продемонстрували налаштованість українського суспільства на зміни – народ обрав Європу та мир,» – говорить Андрей Пленковіч, Голова делегації Європейського Парламенту. «Новий парламент та майбутній уряд буде відповідати за започаткування рішучого порядку денного європейських реформ та процесу повернення цілості всієї території країни. Європейський союз та Європейський парламент будуть підтримувати Україну на цьому шляху».

«Ми не повинні забувати про умови, в яких відбувалися ці вибори. В Україні війна. Однак, незважаючи на бойові дії, що тривають, голосування вчора відбулося у більшості округів Донецька та Луганська,» – сказала Раса Юкнявічене, Голова делегації Парламентської Асамблеї НАТО. «Незважаючи на це, вибори відзначили значний прогрес української демократії. Парламент, який був обраний вчора, тепер матиме складне але важливе завдання, що полягає у продовженні цієї роботи, розв'язанні проблем, що залишилися».

Позитивним є те, що використання адміністративного ресурсу не згадувалось серед основних проблем, хоча Президент та Прем'єр-міністр напередодні виборів несправедливо скористалися своїми посадами в своїх телевізійних зверненнях, де закликали виборців обрати реформаційний парламент. Також було зареєстровано низку достовірних повідомлень про підкуп виборців, які зараз розслідуються органами.

ЦВК організувала процес загалом професійно та ефективно. Проте, проведення закритих засідань перед засіданнями ЦВК і одностороннє прийняття рішень щодо заяв кандидатів і розгляд скарг знизили прозорість процесу. В комісіях нижчого рівня заміна членів комісії частково вплинула на стабільність і ефективність організації виборів. Реєстрація кандидатів була в цілому всеохоплюючою, надавши виборцям широкий вибір серед 6600 кандидатів. Однак, відмова у реєстрації понад 640 кандидатам з формальних підстав обмежили вибір кандидатів, що суперечить міжнародним стандартам.

«Неупереджене управління процесом з боку Центральної виборчої комісії може ще більше посилити довіру суспільства до демократичних виборів в Україні,» – сказала Тана де Зулуета, Голова довгострокової місії зі спостереження за виборами ОБСЄ/БДПЛ. «У нашій заяві також відмічаються деякі постійні проблеми, тож позитивні досягнення на цих виборах можуть бути використані у якості основи для подальших вдосконалень. ОБСЄ/БДПЛ готова надавати допомогу та експертну підтримку у просуванні до цієї мети.»

Медіа середовище було динамічним і різноманітним та надало виборцям широкий спектр поглядів. Однак, в деяких випадках політичні або корпоративні інтереси перешкоджали автономії ЗМІ та незалежному висвітленню подій; крім цього, деякі приватні ЗМІ продемонстрували упередженість у висвітленні виборчих кампаній. Продовження військових дій на сході наражало журналістів на небезпеку і було перешкодою для трансляції українського мовлення, водночас, заходи з запобігання трансляції ймовірної пропаганди на деяких каналах залишаються в силі. Позитивним кроком є те, що вперше були проведені передвиборні дебати між політичними партіями, які трансливалися на національному телебаченні.

Законодавство загалом відповідає вимогам для проведення демократичних виборів. Останні поправки стосувалися деяких попередніх рекомендацій Бюро з демократичних інститутів і прав людини ОБСЄ та Венеціанської комісії Ради Європи. Однак, залишається низка проблем, зокрема пов'язаних з певними вимогами до кандидатів. Невирішені проблеми визначення меж виборчих округів призвели до недостатнього рівня представництва національних меншин, –

зазначається в заяві. Незважаючи на останні поправки щодо збільшення прозорості фінансування кампаній, корупція як і раніше підриває довіру до виборчого процесу.

За додатковою інформацією звертайтеся:

Річард Солаш, ПА ОБСЄ, +380 50 307 7759 або +45 60 10 83 80, richard@oscepa.dk

Томас Раймер, ОБСЄ/БДПЛ, +380 50 302 8446 або +48 609 522 266, thomas.rymer@odihr.pl

Наталі Барджелліні, ПАРЄ, +33 6 65 40 32 82, nathalie.bargellini@coe.int

Агнесе Криваде, ЄП, +32 498 98 39 83, agnese.krivade@europarl.europa.eu

Світлана Свєтова, ПА НАТО, +380 50 305 6164 або +32 472 888 700, ssvetova@nato-pa.int